[Ragnhild Andersen.]
til Glæde for hele den danske Befolkning, om den socialdemokratiske Regering havde foreslaaet en Nationalisering af Sukkerindustrien.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Victor Larsen: Det ærede Medlem Fru Ragnhild Andersen opererer stadig med 7½ pCt. Maa jeg endnu en Gang fastslaa, at det virkelige Udbytte, Fabrikkerne giver, ligger lidt over og lidt under 4 pCt.

Det ærede Medlem Hr. Svend Jørgensen henstillede til mig med en, som han sikkert selv syntes, meget klædelig Arrogance at lade Formanden Victor Larsen tale med Proprietær Victor Larsen. Uden at holde lange Enetaler med mig selv har jeg for længst forstaaet de Vanskeligheder, der er forbundet med en 10-aarig Koncession. Det viser sig, at ogsaa den højtærede Handelsminister for længst har forstaaet det. Det er noget, der kræver lange og meget indgaaende Overvejelser.

Strukturen i Nykøbing-Fabrikken er, at man har 7 000 Andele à 300 Kr.; til hver Andel er knyttet Pligt og Ret til Dyrkning af en Tønde Land Roer, idet der er et Spillerum paa 10 pCt. op og ned. Det vil sige, at Dyrkerne er knyttet fast og sikkert til Fabrikken, og at man ikke kan forhandle paa denne Fabriks Vegne uden samtidig at have baade Dyrkernes og Kapitalens Interesser med. Ved De danske Sukkerfabrikker er Dyrkerne fri, naar de ikke dyrker Sukkerroer; det simplificerer Spørgsmaalet en Del. Jeg kan altsaa berolige det ærede Medlem Hr. Svend Jørgensen med, at jeg har gennemtænkt de herhen hørende Forhold.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart *(Krag):* Det ærede Medlem Hr. Tholstrup gentog Paastanden om, at de gyldne Dage for dansk Sukkereksport var forbi, og begrundede det med en Henvisning til den faldende Pris paa oversøisk Sukker. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at oversøisk Sukker betales med Dollars, og det bevirker, at dansk Sukkereksport stadig har en fair Chance i de nordiske Lande. Det ærede Medlem førte Tankegangen videre med en Paastand i Retning af, at man endnu ikke havde solgt et Kilo Sukker til de nordiske Lande. Jeg er ikke klar over, om det ærede Medlem tænkte paa det nuværende eller det kommende Aars Høst. Der er imidlertid solgt 25 000 t Sukker til Sverige, 12 500 t af indeværende Aars Høst og 12 500 t af næste Aars Høst, og vi haaber ogsaa at kunne eksportere en Del til Norge, medmindre det ærede Medlems Misrekomandering skulde have afskrækket Nordmændene, saa de ikke køber noget.

Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at man i Stedet for Sukker kan dyrke Kartofler og fremstille Flæsk og Smør, hvorved man ogsaa fik Varer til Eksport. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem om, hvorledes man af Kartofler, Flæsk og Smør kan fremstille Sukker. Det kan man mig bekendt ikke. Den Garanti for, at der ikke bliver flere Verdenskrige, som jeg bad om, kunde det ærede Medlem ikke give mig, hvad jeg heller ikke havde ventet.

Saa sagde det ærede Medlem, som Led i sit prisværdige Forsøg paa teoretisk at tænke Tingene igennem, om det ikke var forkert at dyrke Roer i Fredstid, for man vilde kunne opnaa mere Valuta ved i Stedet for at dyrke andre Varer til Eksport eller Varer, hvori Kartofler, Flæsk og Smør indgaar. Det Problem er betydelig mindre simpelt, end det ærede Medlem mener. I 1930-erne var det tvivlsomt, om man til lønnende Priser ved at dyrke andre Ting end Sukkerroer paa Sukkerarealerne kunde have faaet en Landbrugseksportproduktion, der kunde have indtjent Valuta, svarende til, hvad Sukkerforbruget vilde have kostet os i udenlandsk Valuta; det er vanskeligt at paavise noget saadant.

Hertil kommer, at vi i 30erne havde en Arbejdsløshedsperiode, saa at den Arbejdskraft, der anvendtes til Sukkerroedyrkning og Sukkerfremstilling, i det store og hele fra et samfundsmæssigt Synspunkt maatte anses for gratis.

Jeg ved ikke, om det ærede Medlem i sine dybere Overvejelser over dette Problem ogsaa har tænkt paa de Spørgsmaal, jeg her nævner, men jeg tror overhovedet, det ærede Medlem maa indstille sig paa, at de samfundsøkonomiske Problemer er en lille Smule mere komplicerede, end de undertiden tager sig ud fra det ærede Medlems teoretiske Synsvinkler.

Til det ærede Medlem Fru Ragnhild Andersen vil jeg blot sige, at jeg ikke har nogen Forhaandsaftale med det radikale Parti om, at Socialisering er umulig, men den ærede Ordfører for de Radikale (Svend Jørgensen) udtalte netop her, at han ikke vilde medvirke dertil. Det var det ærede Medlems eneste Argument for, at der skulde være realpolitik Basis for at stille et saadant Forslag, og hermed er dette Argument faldet bort.